

Sudán a Južný Sudán

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. júna 2011 o Sudáne a Južnom Sudáne: situácia po referende v roku 2011

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sudáne,
 - so zreteľom na komplexnú mierovú dohodu (CPA) podpísanú 9. januára 2005,
 - so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1978 (2011),
 - so zreteľom na vyhlásenie Africkej únie z 31. januára 2011,
 - so zreteľom na závery Rady o Sudáne z 31. januára 2011 a na rozhodnutie Rady 2011/315/EU¹ z 23. mája 2011,
 - so zreteľom na vyhlásenie predsedníctva Bezpečnostnej rady OSN z 3. júna 2011,
 - so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokkej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonovej v mene Európskej únie zo 7. februára 2011 o konečných výsledkoch referenda o sebaurčení Južného Sudánu, a vyhlásenie barónky Ashtonovej o situácii v Sudáne z 24. mája 2011,
 - so zreteľom na závery konzultácií pod záštitou OSN o mierovom procese v Dárfúre, ktoré sa konali v Dauhe v Katare (27. až 31. mája 2011),
 - so zreteľom na záverečné vyhlásenie pozorovateľskej misie Európskej únie predložené 2. júna 2011,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v Južnom Sudáne sa konalo 9. až 15. januára 2011 referendum, v ktorom prevažná väčšina hlasovala za vytvorenie nezávislého štátu Južný Sudán,
- B. keďže sa očakáva, že Južný Sudán oficiálne vyhlási svoju nezávislosť 9. júla 2011, čo je dátum, kedy sa skončí platnosť komplexnej mierovej dohody,
- C. keďže napriek zásobám nerastného bohatstva Južného Sudánu, akým je ropa, meď, železo, ako i lesy a úrodná pôda, žije veľká väčšina jeho obyvateľstva v chudobe a krajina má v celosvetovom meradle jednu z najvyšších mier detskej úmrtnosti a ukazovatele v oblasti vzdelávania patria medzi najnižšie na svete, a keďže toto všetko zväčší humanitárne, sociálno-ekonomické a bezpečnostné problémy,
- D. keďže niektoré prvky CPA sa nezačali včas vykonávať alebo sa ešte nevykonali, a je potrebné značné úsilie na to, aby sa dosiahla dohoda, pokiaľ ide o rokovania po referende

¹ Ú. v. EÚ L 142, 28.5.2011, s. 61.

týkajúce sa napríklad rozdelenia príjmov z ropy, vytýčenia hraníc, občianstva a rozdelenia dlhov a aktív,

- E. keďže referendum, ktoré malo určiť, či sa Abyei stane súčasťou severného alebo Južného Sudánu a ktoré sa malo konať zároveň s referendom o Južnom Sudáne, sa nekonalo, čo spôsobilo vážne vystupňovanie násilia v tejto oblasti,
- F. keďže status sporných oblastí zostáva nedoriešený a situácia v Abyei sa zhoršuje, čo má za následok smrť stoviek osôb a exodus ďalších tisícov, ako i skutočnosť, že ľudia sú vystavení potravinovej neistote, chorobám a nemajú dostatočný prístup k základným službám, ako sú zdravotnícka starostlivosť a pitná voda,
- G. keďže situácia v Dárfúre je naďalej zdrojom vážnych obáv a misia OSN v Dárfúre nedávno informovala o bombardovaní zo strany vlády a o tom, že v regióne bolo zajatých niekoľko humanitárnych pracovníkov; keďže pracovníci misie sa pravidelne stretávajú s obťažovaním, únosmi a so všeobecným ohrozením bezpečnosti,
 - 1. víta mierové a dôveryhodné vystupovanie Sudánu a Južného Sudánu počas referenda o Južnom Sudáne v roku 2011, úsilie, ktoré vyvinuli a angažovanosť, ktorú prejavili strany komplexnej mierovej dohody; považuje to za zásadný krok pri plnení CPA a za pozitívny signál mierového spolunažívania oboch krajín;
 - 2. opätovne zdôrazňuje, že plne uznáva výsledky referenda ako vyjadrenie demokratickej vôle ľudu Južného Sudánu; žiada Sudán i Južný Sudán, aby aktívne presadzovali demokratickú správu vecí verejných a nastolenie dlhodobého mieru, bezpečnosti a prosperity v oboch krajinách a dodržiavali ľudské, sociálne a hospodárske práva;
 - 3. vyzýva orgány Južného Sudánu, aby podporovali rozvoj Južného Sudánu ako moderného, pluralistického, demokratického štátu založeného na zásadách právneho štátu a dodržiavajúceho ľudské práva, najmä práva žien a detí, a prednosť práva občanov zvoliť si vládu v riadnych slobodných voľbách, pričom bude v ústave a právnych predpisoch zakotvená ochrana slobody pohybu, sloboda združovania a sloboda vyjadrovania politických názorov;
 - 4. dôrazne odsudzuje zámerný útok na misiu OSN v Sudáne (UNMIS), ku ktorému došlo 10. mája 2011 v oblasti Abyei, a odsudzuje militarizáciu tejto oblasti zo strany Sudánu i Južného Sudánu; naliehavo vyzýva obe zmluvné strany CPA, aby naďalej zaistovali ochranu a bezpečnosť všetkých skupín obyvateľov Sudánu, najmä v štáte Abyei, a to bez toho, aby došlo k zhoršeniu demografického zloženia tohto regiónu; žiada ozbrojené sily Sudánu i Južného Sudánu, aby sa stiahli z Abyei, a žiada obe strany, aby prejavili zdržanlivosť tým, že v rámci CPA bezodkladne začnú konštruktívny dialóg zameraný na mierové riešenie statusu Abyei;
 - 5. zdôrazňuje svoju podporu úsiliu panelu Africkej únie na vysokej úrovni pre Sudán pod vedením Thaba M' Bekiho, ktoré je zamerané na uľahčenie rokovaní medzi zmluvnými stranami CPA, ako i úsiliu osobitného zástupcu generálneho tajomníka OSN pre Sudán Haile Menkeriosa zameranému na sprostredkovanie medzi dvomi stranami v regióne Abyei; znovu potvrdzuje, že EÚ musí byť pripravená poskytnúť akúkoľvek ďalšiu požadovanú pomoc;
 - 6. naliehavo vyzýva všetky zmluvné strany CPA, aby začali sústavný a konštruktívny dialóg

s cieľom vyriešiť poreferendové otázky, akými sú spoločné hranice, dohody o občianstve pre občanov na severe i juhu, rozdelenie príjmov z ropy a používanie ropovodov a usporiadanie konzultácií s verejnosťou v Modrom Níle a Južnom Kordofáne;

7. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť účinné a bezpečné riadenie návratu ľudí na juh, pokiaľ ide o prepravu, technické kapacity (nedostatok urbanistov a zememeračov), infraštruktúru, pridelovanie pôdy a prístup k základným službám;
8. víta oznámenie Rady zo 17. mája 2011 pridelit' Južnému Sudánu 200 miliónov EUR navyše k sume 150 miliónov EUR, ktorá bola pridelená minulý rok na pomoc najzraniteľnejšiemu obyvateľstvu v Sudáne; poukazuje na skutočnosť, že poskytnutie rozvojovej pomoci EÚ je pripravené pre obe strany; zdôrazňuje, že tieto nové finančné prostriedky by mali byť využité na podporu základných služieb, predovšetkým vzdelávania, zdravotníctva, poľnohospodárstva, potravinovej bezpečnosti a budovania inštitucionálnych kapacít; požaduje prístup Južného Sudánu k Dohode z Cotonou, ktoré je naliehavo potrebné, a žiada EÚ, aby prijala všetky kroky potrebné na zaistenie toho, aby boli finančné prostriedky z Európskeho rozvojového fondu k dispozícii čím skôr;
9. zdôrazňuje, že EÚ musí zohrávať vedúcu úlohu počas konferencie darcov venovanej Južnému Sudánu, ktorá sa uskutoční v tomto roku, a musí nabádať ďalších darcov, aby konali tak isto; vyzýva medzinárodných veriteľov, aby znížili medzinárodný dlh Sudánu a Južného Sudánu;
10. vyzýva vládu Južného Sudánu, aby v záujme obyvateľstva zaviedla politiky v oblasti zahraničných investícií tak, aby zahraničné investície do prírodných zdrojoch prispievali k rozvoju národného hospodárstva s cieľom bojovať proti chudobe; zdôrazňuje, že EÚ musí urobiť všetko, čo je v jej silách, aby sa zaistilo, že nadnárodné subjekty a zahraničné podniky pôsobiace v tomto regióne sú dostatočne regulované a transparentne ohlasujú svoju činnosť a priznávajú svoje príjmy;
11. víta rozhodnutie Bezpečnostnej rady OSN rozšíriť mandát UNMIS a vyslať do Sudánu dodatočné sily na udržiavanie mieru; domnieva sa, že sústavná prítomnosť OSN je mimoriadne dôležitá pre mierový rozvoj oboch funkčných štátov; vyzýva Sudán i Južný Sudán, aby privítali jednotky OSN a zaistili ich bezpečnosť;
12. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ zachovala svoju humanitárnu pomoc Sudánu a Južnému Sudánu po 9. júli 2011; podporuje výraznú humanitárnu prítomnosť a kapacity v regióne s primeranými prostriedkami na zaistenie bezpečnosti humanitárnych organizácií;
13. víta závery konzultácií pod záštitou Organizácie Spojených národov o mierovom procese v Dárfúre; vyzýva všetky strany, aby dodržiavali podpísané dohody o prímerí a ukončení nepriateľských akcií; poukazuje na význam plnej transparentnosti počas rokovaní o otázkach týkajúcich sa Dárfúru a Abyei, ako aj o dialógu medzi severnou a južnou časťou krajiny všeobecne; žiada, aby boli zastúpené všetky strany, ktorých sa týkajú spory, ako i občianska spoločnosť a politickí vodcovia na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni;
14. naliehavo vyzýva vládu Južného Sudánu, aby prijala transparentný, zodpovedný a inkluzívny prístup k správe vecí verejných počas revízie ústavy; zdôrazňuje, že je

dôležité, aby všetky politické strany spolupracovali a v plnej miere tak zastupovali všetkých obyvateľov krajiny a pomáhali vybudovať stabilné demokratické politické inštitúcie;

15. vyzýva obe strany, aby v predvečer vyhlásenia nezávislosti 9. júla 2011 predložili konkrétne plány na zriadenie a/alebo reformovanie svojich inštitúcií, aby mohli oba štáty fungovať od tohto dátumu; žiada delegácie EÚ v Sudáne a Južnom Sudáne, aby aktívne rozšírili a vykonali odporúčania nedávnej volebnej pozorovateľskej misie EÚ a pozorovateľskej misie EÚ na referende;
16. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Bezpečnostnej rade OSN a generálnemu tajomníkovi OSN a osobitnému zástupcovi EÚ v Južnom Sudáne, vláde Sudánu, vláde Južného Sudánu, inštitúciám Africkej únie a predsedovi panelu Africkej únie na vysokej úrovni pre Sudán, Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT – EÚ a vládam členských štátov EÚ.